
H O R S A B Ä C K

1/3 dels mantal i

Våxtorps socken.

Anteckningar avseende tidigt 1700-tal fram
till 1997, om

- 1/ Försäljningar och köp.
- 2/ Brukningsenheter.
- 3/ Areal.
- 4/ Innevånarantal vid olika tidpunkter.
- 5/ Ägare.

Framtaget och nedtecknat av Ernst Nilsson,
från Horsabäck år 1997.

H O R S A B Ä C K .

Beskrivs 1729 som 1/3 mantal utsocknes frälse.

Ägare: Gyllengrip m.fl. Oxhult.

Det fanns endast en gård och åbo var Pehr Nilsson.

Horsabäck var en ensamgård 1729, men tidigt på 1700-talet hade det varit två brukarfamiljer.

Först Börje Börjessons familj, tillsammans med Torkel Jönssons familj. Senare Pehr Nilsson g.m. Börjes dotter Bengta samt Nils Torkelssons fam. Det var denna senare familj som nu var borta.

1741 övertar sonen Ola Persson g.m. Kerstin Hansdotter, som dog 1743. Ola gifter om sig nu med Ingeborg Mickelsdotter från Tureby

1791 övertar deras son Pehr Olsson m.h. Bengta Nilsson från Fåglesång

Pehr Olsson hade år 1812 friköpt gården från Hishultssäterierna. Köpeskillingen var 1111 Riksdaler 5 skilling och 4 rundstycken Banco. Pehr Olsson avlider 1831. Hustrun tar undantag och gården övertas av sonen Sven Persson.

I slutet av 1830-talet delas gården mellan bröderna Sven och Olof Persson. Sven Persson var gift med PERNILLA Nilsson 1833. Olof med familj kommer från okänd ort.

Sven Persson behåller huvuddelen eller 1/4 mtl. och Olof erhåller 1/12 mtl. Olof dör 1840 i nervfeber. Vid arvskipper 1842 efter ~~av~~ avlidne Olof Persson erhöill omyndiga barnen Nils och Pernilla faderns del i gården Horsabäck. Vid offentlig auktion den 20 april 1846 inropade gården 1/12 mtl Horsabäck av Sven Persson för en summa av 383 Riksdaler sk. Banco. Barnens förmyndare godkände köparen och av honom avgivet bud..

Därmed var gården Horsabäck åter en gård.

Sven Persson o.h.h Pernilla hade tre söner och två döttrar.

Per f. 1834, Gustaf f. 1842, Nils f. 1844. Alla sönerna stannade kvar i Horsabäck.. Dottern Johanna f. 1838.D. 1916, G. med Johannes Larsson f. 1836.D. 1889. Utf. till Hasslöv 1867.

Dottern Beata f. 1855.D.1937 i Laholm..G. med Lars Peter Jönsson f. 1852.D. 1922 i Laholm.Utf. till Ränneslöv 1876.

År 1869 är det åter dags för delning av gården.

Nu delar Sven Persson sålunda, 1/8 mtl till sonen Nils Svensson m.h. Johanna Persdotter, 1/12 mtl. till sonen Per Svensson med

hustru Johanna Johannesdotter, och till sonen Gustaf Svensson med h. Neta Hansdotter 1/9 mtl. Sven Persson behåller själv 1/72 mtl. Han äger för övrigt också 1/56 mtl. i Krogshult. 1875 slutförs laga skiftet i Horsabäck och byn ägor fördelas mellan 4 ägare. 1/8 mtl till Nils Svensson, 1/9 mtl. till Gustaf Svensson, 1/12 mtl. till Per Svensson. Sven Perssons fastighet 1/72 mtl hade köpts skollärare Johannes Larsson o. h.h. Johanna Svensd. i Hasslöv.

Sven Persson m.h. Pernilla hade tagit undantag.

A. Nils Svensson gårdslott 1/8 mtl Horsabäck. År 1875.

Nils och Johanna hade 3 söner och 3 döttrar. Elise f. 1870

G. C.O. Nilsson (3 barn) Selma f. 1884 G. med Celandier Nilsson (7 barn), Emelia f. 1889. Ogift.

Gottfrid f. 1875. G. med Jenny Kristensson (1 barn, Nancy.D. 1936)

Sander f. 1887 G. med Agda Carlsson (5 barn) Emelia, Gottfrid och Sander blev bofasta i Horsabäck.

Nils brukar gården fram till 1915, då han beslutar att dela gården mellan sina söner Gottfrid och Sander.

Sander och Agda hade 2 söner och 3 döttrar.

Linnea f. 1918 utfl. till Gunnarp 1942. G. med Otto Håkansson

Gunnarp. (3 barn) Ernst f. 1919. utfl. till Okome 1944. G.

med Majken f. Andersson, Ljungby.D. 1991 (1 son) Sven f. 1921

Köper gården. G. med Inez Johansson Åstarp. (2 barn) Sven

dog 1990.. Gunni f. 1923. Utl. Vessige 1941. G. med Hugo

Bohman, Gällared (5 barn). Anna f. 1927, utfl. Gunnarp 1944.

G. med Allan Andersson, Ågård. (3 barn)

Sander Nilsson får av sin fader Nils köpa 2/3 av Horsabäck 1:8

och Gottfrid fick köpa 1/3. 1923 tillköper Sander m.h. Agda fastigheten Horsabäck 1:7 av sin farbror Gustaf. Agda död 1932. Sander gifter om sig med Hanna Johansson 1938.

Sander brukar gården till 1941 då han utarrenderar densamma

till sonen Ernst Nilsson m.h. Majken, Vilka brukar gården till

våren 1944. På grund av sjukdom övergår arrendet till broder

Sven, som köper gården 1944 och brukar densamma till 1985 då

Sven och Inez, som hade två barn, överlåter gården på sonen

Sven-Inge Nilsson m.h. Karin. Dottern Ingela har utflyttat.

1996 inköper Sven-Inge och Karin del av Horsabäck 1:13. Inga

gårdsbyggnader ingår i köpet, som omfattar jorden till vänster

om vägen Horsabäck - Ydrilt. Gården får efter samman-

läggningen reg. nr Horsabäck 1:8. Areal: 48,6 har. varav åker

Sven och Inez flyttar till Våxtorp 1985.

A1. Gottfrid o.h.h. Jenny förvärvade Horsabäck 1:9 av fader Nils Svensson. Denna fastighet hade avstyckats från Horsabäck 1:8. Nu areal c:a 8 har, varav 7 hektar är åker. Jenny och Gottfrid hade en dotter Nancy f. 1908. D. 1936. Gottfrid brukade gården fram till 1936 då fastigheten försålles till svärsonen Ivar Jönsson. Före försäljningen avstyckades en tomt Horsabäck 1:16, som Gottfrid lät bebygge med ett boningshus och en ekonomibyggnad. Gottfrid dog 1950. Efter Jennys död 1965 har fastigheten gått i affär flera gånger. Nuvarande ägaren är Roger Sjöberg., som förvärvade fastigheten 1989. Ivar brukade gården till 1938, då han sålde till Sander Nilsson, som innehade gården till 1944 då den såldes till Hilmer Jönsson och Hanna. Hilmer och Hanna brukade gården till Hilmers död 1987, då sterbhuset sålde gården till nuvarande ägaren Lenart och Birgitta Rösegård.

B. Horsabäck 1/9 mantal. Gustaf Svenssons gårdslott. År 1875.

Gustaf f. 1842. D. 1926. Hustru Neta f. 1849 i Hasslöv. D. 1912. Makarna Gustaf och Neta hade 4 döttrar och en son. Emelia f. 1877. D. 1923. Og. Augusta f. 1878. Utvandrade till Amerika 1901. G. med Bernhard Arvidsson. Selma Gustava f. 188f. Utf1. till Ränneslöv. G. med Edvard Jönsson(9 barn). Jenny f. 1886 21/11. D. 1886 26/11.. Karl Bernhard f. 1884. Utv. till Amerika. G. med Ester Gustafsson. Fastighetens Reg.nr var Horsabäck 1:6 Gustaf brukade gården till 1906 då försäljning sker till Ludvig Bengtsson o.h.h Bina Ydrilt. Den 23/9 1875 köper Gustaf av sin broder Per ett markområde från 1/12 mtl Horsabäck (nu reg. nr. Horsabäck 1:11) År 1879 köper Gustaf kvarnen med markområde av broder Per(nureg.nr. Horsabäck 1:12). 1880 säljer Gustaf kvarnen med markområde till Måns Larsson i Ränneslöv. Köpet transporterats direkt på Nils Peter Andersson, som i sin tur utarrenderar Horsabäck 1:12 på 20 år (1880-2000) till Jöns P. Nilsson, denne avstår arrendet 1896 då Nils P. Andersson sålt kvarn och jord till Måns Larrson i Ränneslöv. Köpet transporterats direkt på Alfred Jönsson. 1926 köpte Rudin Carlsson kvarnfastigheten och överlät densamma på sonen Robert 1962. 1923 försäljer Gustaf Svensson Horsabäck 1:7 till Sander Nilsson och h. Agda. Fastiheten sammanlägges med Horsabäck 1:8. Fastigheten Horsabäck 1:11 behåller Gustaf t.v.. Gustaf avlider 1926 och stb.huset säljer fastigheten Horsabäck 1:11 till

Ludvig Bengtsson f. 1860 D. 1941, hustru Bina f. 1856 D. 1934. Makarna Bengtsson hade 4 döttrar. Tilda Maria f. 1889. Utv. till Amerika, återkom 1935. G. med Karl Lindgren f. 1885, Seli Arvida f. 1891. Utv. till Amerika 1913. Klara f. 1893. G. med Arvid Karlsson, Krogshult. Judit f. 1898 D. 1919. Ludvig brukar fastigheten Horsabäck 1:6 fram till 1932, då han säljer till Georg Nilsson o.h.h Nora från Våxtorp. Georg f. 1903 och Nora f. 1905. Georg brukade gården till sin död 1964. Makarna Nilsson hade en dotter Britt f. 1931 och två söner, Tore f. 1938, Åke f. 1945. Tore utflyttade 1948. Britt hade utflyttat tidigare. Nora flyttade till Våxtorp 1989.. Sonen Åke är ägare till gården och bebod densamma. Gårdens areal är 11,5 hektar, varav c:a 3,3 hektar är åker. En del av åkermarken är utarrenderad.

C. Horsabäck 1/12 mantal. Per Svenssons gårdslott. År 1875.

Per f. 1834. D. 1911. Hustru Johanna f. 1839 i Hishult. D. 1932. Makarna Per och Johanna hade 2 söner och 2 döttrar..
 Cicilia f. 1870. D. 1922. G. med Nils Peter Olsson, Östra Karup. Makarna Olsson hade 3 barn. Matild f. 1872. D. 1947. G. med Arnouff Jönsson Skråmered. Matild och Arnouff hade 7 barn.
 Johan August f. 1876. D. ?. Utflyttad till Bosjökloster 1905.
 Karl Anton f. 1879. G. med Tekla f. 1881 som hade 1 fosterbarn. Hemmansdelen Horsabäck 1:4 blir skiftad i omgångar. Från början var fastigheten i två skiften.
 1875 säljer Per till broder Gustaf en del av fastigheten. Nu reg.nr. Horsabäck 1:11. 1879 säljer Per till bror Gustaf kvarnen med tillhörande jordbruk. Nu reg.nr. Horsabäck 1:12. Per brukar återstående delen av fastigheten fram till 1903 då fastigheten överlåtes på sonen Karl Persson m.h. Tekla, som brukar gården fram till 1940 då gården säljes till Einar och Astrid Jönsson, som hade två barn. Einar och Astrid brukar gården till 1971 då densamma försäljs till Gösta Svensson med familj, som på fastigheten bedriver fårskötsel fram till 1987. 1982 utökas gården genom köp av den del av Krogshult 1:27 som ägdes av Smed Fritz Perssons sterbhus. Fastigheten Horsabäck 3:1 ingick inte i affären.. Den inköpta marken sammanlägges med Horsabäck 1:4 och ny reg. beteckning blir Horsabäck 1:13. Gösta Svensson säljer fastigheten Horsabäck 1:13 till Ib Jensen, som driver gården med svinskötsel i några år. Säljer 1991 till Hans Elmroth. År 1996 säljer Elmroth del av fastigheten till Sven-Inge och Karin Nilsson. Inköpt mark sammanläggs med Horsabäck 1:8-1:7 och får reg.nr Horsabäck 1:8.

1/72 mantal Horsabäck 1:5. enl. Laga skiftet över Horsabäck.

Sven Persson m.h. Pernilla ägde denna fastighet fram till 1873 då den såldes till Johannes Larsson (svärson) f. 1836, D.1889 m.h. Johanna Svensd. f. 1838. D. 1916. Utflyttad till Hasslöv. En tid efter Johannes död flyttade änkan Johanna till deras fastighet Horsabäck 1:5.

Makarna Larsson hade 4 barn 2 döttrar och 2 söner.

Clara f. 1856, Lärare. Utflyttad till Lindome 1914.

Fritz f. 1878. Utv. till Amerika 1899, Emelia f. 1879 utv. till Amerika 1910, Axel f. 1883, utflyttad till Skatelöv 1907.

1914 sålde Johanna Larsson fastigheten Horsabäck 1:5 till

Bengt Peter Svensson mf. 1842 o.h.h. Pernilla f. 1841.

Makarna Svensson hade två döttrar. Albertina f. 1878 utv. till Amerika 1928. Annie f. 1880. G. med Alfred Karlsson i Kroghult. Även Annie hade en tid vistats i Amerika. sex fosterbarn har uppväxt i detta hem.

Johanna Larssons moder Pernilla Persson (Sven Perssons änka) var inneboende i denna fastighet fram till sin död 1902.

Bengt P. Svensson m.h. Pernilla sålde fastigheten 1928 till

Gösta Ågardt m.h. Berta. Gösta tillträdde fastigheten våren 1928 och öppnade lanthandel på hösten samma år. Makarna Ågardt hade 1 son och 2 döttrar, Bruno f. 1924, Liva f. 1926, utflyttad till Fågelsång 2., Birgit f. 1939.

Birgit övertog affären efter föräldrarna och drev densamma fram till 1979. Birgit gifte sig 1966 med Lennart Karlsson från Ränneslöv. Makarna Karlsson har två söner, Ulf Conny Jörger f. 1967. Utflyttad till Fågelsång 2. och Karl Tony Mauritz f. 1972. Areal: 1;4 har åker. Utarr. Tomtmark och skog 1,7 har.

Horsabäck 1:11.

Denna fastighet avskildes från Horsabäck 1:4 och såldes av Per Svensson till broder Gustaf 1875. Fastigheten består av åker och skogsmark, och är belägen mellan Kvarnvägen och Smedjeån. Emelia Nilsson förvärvade fastigheten år 1926 av Gustaf Svenssons dödsbo. Efter Emelias död övergick fastigheten till nuvarande ägaren Bror Nilsson, Byholma dödsbo. (Bror avled 1997) Åkermarken är utarrenderad. En sommarstuga är under senare år uppförd vid ån. Areal: 7,2 har, varav 1 har åker som är utarr. Resten skogsmark och tomt.

Horsabäck 1:12.

Denna fastighet ingick i 1/3 dels maantal Horsabäck, som vid delning 1869 tilldelades Per Svensson, Vid laga skiftet 1875 Horsabäck 1:4. År 1879 sålde Per fastigheten till sin broder Gustaf. Fastigheten omfattade kvarnen med tillhörande jordbruks- och skogsmark till sin broder Gustaf. Det nya reg.nr. blev Horsabäck 1:12. På fastigheten bedrevs kvarn och jordbruksrörelse fram till 1980. År 1880 sålde Gustaf fastigheten till Måns Larsson i Ränneslöv för 3.333 riksdaler. detta köpeavtal transporterades omgående på Lars P. Andersson, som fick lagfart 1881. Andersson utarrenderade fastigheten på 20 år (1880-1900) till Jöns P. Nilsson, vilken enligt arrendekontraktet skulle få köpa fastigheten vid arrendetidens utgång för inköpspriset d.v.s. 3.333 riksdaler. Jöns P. Nilsson avträdde arrendet 1896, då Lars P. Andersson försålt fastigheten till Måns Larsson i Ränneslöv för 3000 riksdaler. Detta köp transporterades samtidigt på Alfred Jönsson o.h.h Julina. Lagfart erhöles 1/11 1896, och därmed blev Alfred ägare till Horsabäck 1:12, och drev kvarn och jordbruksrörelse där till 1926 då han sålde till Rudin Carlsson, som ombyggde kvarnan och nybyggde övriga byggnader. Rudin bedrev rörelsen fram till 1962, då sonen Robert tog över. Kvarnrörelsen upphörde 1980. Fastigheten har Robert överlåtit på dotter Yvonne., som nu är ägare till Horsabäck 1:12.

Kvarnbyggnaden har genomgått en inre ombyggnad, och är numera en liten kraftstation, två turbiner har insatts. Dambyggnaden har förstärkts och delvis nybyggts -nytt galler, laxtrappa m.m. Fastighetens areal är 7,5 hektar, varav åker 1,7 hektar.. Kvarnen brann 1871 el.ler 1872. och återuppbyggdes av ägaren Per Svensson. Kvarnen nybyggdes 1860 och har troligen föregåtts av en skvaltkvarn.

Jöns P Nilsson f. 1841 o.h.h. Johanna f. 1846 hade 7 barn. Sonen Alfred Jönsson f. 1871, som övertog fastigheten 1896 och h.h. Julina f. 1866 hade tre döttrar och en son. Hilma f. 1889, Ester f. 1900, Ellen f. 1898. Karl Anton f. 1891. Rudin Carlsson f. 1894 o-h-h- Albertina f. 1895 hade fyra barn. Robert f. 1924. G. med Kerstin f. 1926. D. 1971. Barn: Yvonne f. 1955, Gösta f. 1925. Iris f. 1928. D. 1944, Stig f. 1931,

Horsabäck 1:13

Denna fastighet är en rest av Horsabäck 1:4. Från denna fastighet har avstyckats 1875 Horsabäck 1:11 och år 1879 avstyckades Horsabäck 1:12.

1982 förvärvar dåvarande ägaren till Horsabäck 1:4, Gösta Svensson av Fritz Persson dödsbo huvuddelen av Krogshult 1:27. för sammanslagning med Horsabäck 1:4. Nytt reg. nr. 1:13. Gösta Svensson sålde fastigheten Horsabäck 1:13 till Ib Jensen, som hade gården till 1991 då Hans Elmroth förvärvade fastigheten. År 1996 försålde Elmroth huvudfelen av Horsabäck 1:13 till Sven-Inge och Karin Nilsson, för sammaläggning med Horsabäck 1:8-1:7. Nu reg.nr. Horsabäck 1:8.

Horsabäck 1:13 består nu av ca 1 har åker. Total area. 4 har. .
Resten tomt och betesmark. På tomten är bostadshus och ekonomibyggnader.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tomter avstyckade för bostadsändamål.

Horsabäck 1:10.

Sven Persson f. 1809. D. 1888 lät avstycka denna tomt från Horsabäck 1:6 år 1876. Makarna Persson som tagit undantag bebyggde tomten 1876 - 1877 och bodde därstädes till 1890. Sven dog 1888 och Pernilla flyttade till sin dotter Johanna Larsson som ägde Horsabäck 1:5. Horsabäck 1:10 såldes till änkan efter arrendatorn Nils Hansson, Eket, Ingrid Sofia Hansson f. Vingren 1848, D. 1922, med familj. De äldsta barnen var döda eller utvandrade till Amerika. Hilma f. 1877 utflyttade 1895 till Jonstorp, Lovisa f. 1880 utflyttade till Ingelstråde, Augusta f. 1883 utv. till Amerika, Anna f. 1885 utv. till Amerika 1901, Gustav Vilhelm f. 1887 utv. till Amerika 1907, Hjalmar f. 1889 stannade i Horsabäck. Hilma återkom till HORSABÄCK 1915. Hon hade en dotter som var född 1901. Efter Sofia Hanssons död 1922 övertog Hjalmar fastigheten. Hilmas dotter Nanny bodde hos mormor och morbror Hjalmar (1922 och 1929). Nanny gifte sig 1929 med John Jönsson, Fröabygget. Hjalmar gifte sig 1930 med Marta Gudmunsson f. 1902. D. 1993. Hjalmar D. 1946.

Nu stod fastigheten öde i några år. Kurt Jacobsson och Ingrid bodde där 1949-1950. Verner och Rut Nilsson köpte fastigheten 1950. Verner dog 1977 och Rut flyttade 1982 Makarna Nilsson hade tre döttrar. Samtliga har utfl. från Horsabäck. Ingvar Johansson köpte fastigheten 1983 och sålde 1989 till Fred Elofsson och Barbro som sålde till Marika och Per. Per har flyttat och Marika har fastigheten till salu. Tomtareal. 1686 kvm.

Horsabäck 1:14.

Horsabäcks skola. Tomten avstyckades från Horsabäck 1:5 år 1898.

Byggår 1899.

Lärare:

Clara Sofia Larsson 1901 - 1914. Dotter till Johannes Larsson.

Anna Johansson åren 1915 - 1951. Född i Hasslöv.

Stina Andersson 1951-52, Britta Svensson 1952-53, Elsa Andersson 1953-54, Astrid Eriksson 1954-55. Eivor Fredriksson Ht. 1955.

Hilma Jönsson köpte fastigheten 1955. Hilma dog 1979. Fastigheten övertogs av Uno Linder, föräldrarna Valborg och Anton bodde där en tid och flyttade till Fågelsång 2 när Uno sålde fastigheten till Hjelmar vilken sålde till Berit Sivonen, som i sin tur sålde till Ingvar Johansson. Han ägde fastigheten ett år sålde till Nedmark som hade fastigheten tills han fem år senare sålde till Sven Nilsson vilken så gott som omgående sålde till nuvarande ägare 1992 h: Jörgensson med familj. Makarna Jörgensen har tre barn. Tomtare: 1.578 kvm.

Horsabäck 1:16.

Tomten avstyckades från Horsabäck 1:9 i samband med försäljning av gården Reg.nr. Horsabäck 1:16.

Gottfrid och Jenny bebyggde tomten med boningshus och ekonomibyggnad. Gottfrid dog 1950. Efter Jennys död 1965 såldes fastigheten till Anna Ottosson, som bodde där till 1975. Anna D. 1976. Fastigheten ägdes 1977-1982 av Roland Johansson och Ann-Margret Hansson och såldes till Ernst Sjögren 1982-1985, därefter ägdes fastigheten av Sundling som 1989 sålde till nuvarande ägaren Roger Sjöberg med familj. 1 barn. Areal: 1,3 hektar.

Horsabäck 1:17.

Denna tomt avstyckades 1937 från Horsabäck 1:5. Otto Karlsson f. 1879. D. 1946. lät bebygga tomten med ett tvåfamiljshus jämte ekonomibyggnad. Sålde 1945 fastigheten till Edvin och Astrid Jönsson. Under tiden som Otto Karlsson uppförde ett boningshus och ekonomibyggnad på Horsabäck 1:23, bebodde han en lägenhet i denna fastighet. Under åren 1947 - 1957 hyrde Hermina Andersson lägenheten på andra plan. Hermina D 1957. Tomt areal: 2.580 kvm.

Horsabäck 1:18.

Tomten avstyckades från Horsabäck 1:6 i slutet av 1930-talet.

Karl Persson, som sålde sin gård 1940, förvärvade tomten Horsabäck 1:18 och byggde där en bostadsfastighet. Under byggtiden 1940-41 bodde makarna Persson hos sin fosterdotter Ellen i Oxhult. Karl dog 1941 och Tekla inflyttade samma år. Tekla D. 1960. Fastigheten såldes 1961 till syskonen Annie och Edvin Nilsson, Krogshult. Edvin dog 1972 och Annie 1975. Kurt Ove Svensson med familj hustru och 1 barn köpte fastigheten 1977 och sålde 1982 till Stefan Evald med fam. 1 barn. Evald sålde 1988 till Mattias Behm med fam. 1 barn. Fastigheten är obebodd och till salu. Tomtareal: 1.660 kvm.

Horsabäck 1:19.

Denna tomt avstyckades 1931 från fastigheten Horsabäck 1:5. Ludvig Bengtsson byggde på tomten ett bostadshus och en ekonomibyggnad åren 1931-32. Ludvig dog 1941 och Ivar Jönsson köpte fastigheten. Han och hustru Marta inflyttade 1942. Makarna Jönsson har två barn, båda är utflyttade från Horsabäck.

Samtliga (nu befintliga) byggnader har uppförts av nuvarande ägare. Tomt areal: 1.795 kvm.

Horsabäck 1:20.

Tomten avstyckades från Horsabäck 1:6 i slutet av 1930-talet. På tomten byggde Bror Nilsson ett affärshus med affärslokal och två bostadslägenheter. Till den nya lokalen flyttade Bror sin affär från Horsabäck 1:21 år 1941. Bror och Greta gifte sig 1946 och drev handelsrörelse till 1953 då ett affärsbyte skedde med Evald Gustavsson, Byholma. Fam. Gustavsson hade 3 barn. Bror med familj 3 barn flyttade till Byholma och drev affär där. Samma år sålde Gustavsson affären till Bernhard Nilsson m.h. Anna-Lisa. Makarna hade en son. Affären drevs fram till 1963, då den såldes till Bo och Gunbritt Bengtsson, som hade handelsrörelse till 1987 då affären stängdes under ett par år, öppnades åter 1990 och upphörde 1992. Sonen Anders är nu ägaren till fastigheten. Under åren 1945 till 1990 har lägenheten i b.v. varit uthyrd till ett flertal hyresgäster. 1945-60 3 hyresgäster, 1961-70 4 hyresgäster och 1971-1989 10 hyresgäster. Tomtareal: 934 kvm.

Horsabäck 1:21-22.

Tomten Horsabäck 1:21 avstyckades i slutet av trettiotalet och 1:22 omkring 1940. Byggnaderna på tomten torde vara uppförda omkring 1907 på Gustafs fastighet Horsabäck 1:7. Byggnaderna blev undantags hus från 1923 då Gustaf sålde sin fastighet Horsabäck 1:7 till Sander Nilsson o.h.h. Agda. Efter Gustafs död 1926 köpte Emelia Nilsson byggnaderna och drev affärsrörelse där till 1940 då Bror Nilsson tog över affären och 1941 flyttade över rörelsen till nya affärshuset på Horsabäck 1:20. På Horsabäck 1:21 var uppfört en byggnad där Bror hade cykelverkstad. Denna rörelse övertogs av broder Gunnar Nilsson.

Boningshuset på Horsabäck 1:21 innehöll bostad om två rum och kök samt affärslokal med entrehall. Affärslokalen uthyrdes 1941-42 till skomakare Bengt P. Svensson, f. 1863.. Brors svärson Gerhard och dotter Monika med två barn bodde där 1981 - 1982, Ole Rasmusen med familj om tre barn hyrde där 1987-1988 och Rosmarie Strandberg hyrde där 1990. H. Jörgensen med familj hyrde där 1991 - 1992. Efter Emelias död 1972 övergis fastigheten i Bror Nilsson ägo och han innehade densamma till 1992 då fastigheten Horsabäck 1:21 och 1:22 såldes till Anders Holmgren, Påarp, som är nuvarande ägaren. Tomternas areal är: 2575 resp. 1695 kvm.

Horsabäck 1:23.

Tomten är avstyckad från Horsabäck 1:5 år 1944. På denna tomt byggde Otto Karlsson ett boningshus och en ekonomibyggnad åren 1945-46- Otto dog 1946. Sterbhuset sålde fastigheten 1947 till Skomakare Henning Albert Svensson o.h.h. Ines, som hade tre barn. Svensson sålde fastigheten 1948 till Gunnar och Majbritt Nilsson. Gunnar dog 1981. Nuvarande ägaren är Majbritt Nilsson. Makarna Nilsson hade tre barn. Samtliga har flyttat från Horsabäck. Tomtareal: 1.112 kvm.

Horsabäck 2:1.

Denna sent bildade fastighet var till början ett torp under namnet Brostorp. Efter laga skiftet 1875 miste torpet sin jord och blev nu en s.k. backstuga. Stugan var byggd 1860. De som bebodde stugan i början av 1900-talet. De som bodde senast var Johanna D. 1908 och Nils D. 1913. I stugan öppnade Emelia Nilsson affär och bedrev denna rörelse till 1928.

Familjen Pontus Bengtsson m.h. Jenny och två barn inflyttade i stugan år 1936. Efter att bott där några år friköpte familjen stuga och jord enligt ensittarlagen. Nu fick fastigheten reg. nr. Horsabäck 2:1. Tomtarea: 2.468 kvm.. Se vidare under rubr. Brostorp.

Horsabäck 3:1.

Denna fastighet har uppkommit på följande sätt. Smed Frits Persson f. 1895, D. 1977 o.h.h. Karla f. 1908, D. 1976 som hade 7 barn Köpte Krogshult 1:27 av Anton Nilsson och hans systrar. viss del av fastigheten ingick ej i köpet utan avstyckades dels som tomt och dels som betesmark för eget behov. Anton bebyggde tomten med bostadhus och ekonomibyggnad, och avstyckade från denna markbit (vid ett senare tillfälle) en tomt som en av Fritz Perssons söner bebyggde.. Köparen Persson nybyggde gårdens byggnader strax intill vägen Horsabäck- Ydrilt. Efter att ha brukat gården i c:a 30 år utarrenderades jordbruksdelen, först till Einar Jönsson, som ägde granngården Horsabäck 1:4. När Einar sålde sin gård övergick arrendet till den nya ägaren, Gösta Svensson. 1982 sålde Perssons dödbo jordbruksdelen till Gösta Svensson. I köpet ingick ej tomten, som avstyckningen erhöill reg.nr. Horsabäck 3:1. Efter sammanslagning av inköpta delen av Krogshult 1:27 och Horsabäck 1:4 blev reg.nr. Horsabäck 1:13.. Horsabäck 3:1 areal. 6.188 kvm. Fastigheten Horsabäck 3:1 såldes i början av 1980 av makarna Perssons dödbo till Jens Udsen f. 1933. D.1997. Fastigheten äges nu av Udsens dödbo. På fastigheten odlas och försäljes perenna växter. Horsabäcks perenner.

ooooo00000ooooo

Torplägenheter i Horsabäck:

OLSTORP.

Omkring 1840 anlägger Ola Larsson m.h. Ingeborg Larsdotter ett torp i Horsabäck. Efter några år överlåter de torpet till Bengt Nilsson med familj. Denna familj byter torp med Johannes Bengtssons familj i Lra Bastena. Johannes som är skomakare flyttar med familj till Ränneslöv 1862. Nu försvinner torpet ur kyrkoböckerna. På skifteskartan över Horsabäck av år 1875 är torpet markerat.

Läge: Horsabäck 1/3 mantal vid kvarnvägen Horsabäck - Kvarnen, på vänster sida om vägen strax innan backen ner till

kvarngården. Inga synliga rester. Nuvarande reg. nr. på 1/3 dels mantal är Horsabäck 1:12.

Svenstorp:

Detta torp anlägges 1852 av Sven Persson m.h. Boel Johannesd. f. 1815. Sven Persson var skräddare och kom med familj närmast från Ydrilt. Sven Persson dör 1859 och änkan gifter om sig med Jöns Peter Pålsson f. 1825 från Knopparp. Jöns Peter död 1903. Änkan Boel flyttar till Bjuv 1903.

Läge:

Horsabäck 1/12 mantal till höger om vägen Horsabäck- Ydrilt, vid gräns mellan åker och betemark. Synliga grundstenar finns efter byggnation. Har under senare tid gått under namnet Boels Have. Byggplatsen är markerad på 1875 års skifteskarta över Horsabäck. Nuvarande Rg. nr. på 1/12 dels mantal är Horsabäck 1:13.

Brostorp:

Detta torp anlägges 1860 av familjen Nils Svensson. Familjen kommer närmast från torpet Rosendal i Krogshult. Efter laga skiftet 1875 mister det sin mark och beteckningen torp utbytes mot backstuga. 1870 flyttar familjen till Tormarp där man övertager Svarvaretorp. Backstugan övertas nu av familjen Peter Andersson, som år 1876 avflyttar till Hishult. 1877 kommer systrarna Johanna och Anna Nilsdöttrar från Fågelsångshus. Anna som är krympling död 1880. Johanna f. 1839 gifter sig nu med änklungen Nils Torkelsson Fritiof f. 1830. Denne kommer med barn från Hishult. Johanna D. 1908. Nils D. 1913. Dottern Elise f. 1879 utv. till Amerika 1895. 1914 öppnar Emelia Nilsson affär i byggnaden och driver affär därstädes till 1928.

Läge: Enl. skifteskartan av år 1875 är denna backstuga belägen på Grustäkten. Affären flyttade 1928 till Horsabäck 1:21. När affären flyttat etablerade sig en bagare Landén där och hade bagerirörelse där åren 1928-29. 1930 bodde skomakare Janne m.h. Neta i huset och flyttade till Stäme. Åren 1931-34 bodde Oskar och Seli Svensson där. 1936 flyttade familjen Pontus. Hustru Jenny och två barn in. Efter att ha bott där ett antal år friköpte Pontus huset och tomten enligt ensittarlagen. Nu blev det en fastighet och fick Reg.nr. Horsabäck 2:1. År 1972 sålde Pontus Bengtsson fastigheten till fam. Jörgen Lund, som nu äger och bebor fastigheten.

ooooo000oooo

Horsabäck 1/3 del mantal. Antal innevånare

Årtal	Personer	Årtal	Personer.
1720	5	1880	28
1730	5	1890	32
1740	3	1900	34
1750	3	1910	34
1760	4	1920	30
1770	5	1930	45
1780	4	1940	50
1790	2	1950	53
1800	3	1960	51
1810	4	1970	48
1820	8	1980	46
1830	8	1990	43
1840	12	1997	32
1850	16		
1860	28		
1870	30		

S A M M A N F A T T N I N G .

Byggnation.

Från 1700-talet och fram till slutet på 1830-talet fanns bebyggt endast på på gården Horsabäck 1/3 dels mantal. Gården delades i slutet av 1830-talet och då bebyggdes fastigheten 1/72 dels mantal. År 1846 blev det åter en gård, men bebyggd för två familjer.. Kvarnen med bostad och gårdsbyggnader uppfördes 1860. Åren 1840, 1852 och 1860 tog upp torp som blev bebyggda. År 1869 delades gården i dels 1/8 dels mantal och dels 1/9 och dels 1/12, samt 1/72 dels mantal. 1/8 dels mantal Horsabäck nybyggdes 1870. Kvarnen brann 1871-72 och återupbyggdes omgående. 1872 byggdes 1/12 del mantal Horsabäck, på den del som sedermera blev Horsabäck 1:4.

I omedelbar anslutning till laga skiftet 1875 förekom ingen nybyggnation. Mellan delningen 1869 och laga skiftet 1875 hade Sven Persson försålt sin fastighet 1/72 dels mantal Horsabäck till sin Svärson Johannes Larsson och dotter Johanna. Nybyggnad på Horsabäck 1:10 skedde 1876-77. Skolan byggdes 1899. Åren 1906-07 nybyggdes Horsabäck 1:7 och 1915 Horsabäck 1:9. Nybyggnation av bostadsfastigheter skedde under åren, 1932 på Horsabäck 1:19 och på Horsabäck 1:6 1936,, Horsabäck 1:17 1938, Horsabäck 1:18 år 1940 och 1:23 år 1945. Affärshuset uppfördes 1940.

På 1930-40 talen om och nybyggdes Horsabäck 1:6. 1950-talet var det tid för nybyggnad på gårdshuset Horsabäck 1:4, Ny och ombyggnad skedde under 1940-80 på Horsabäck 1:18 och Horsabäck 1:12. och på 1990 talet var det om och tillbyggnad Horsabäck 1:9

Åkermarken - betesmarken.

Den största delen av odlingsbar mark var mossmark. På den högre marken skedde den första uppodlingen. Marken var mycket stembunden, därom vittnar stenhögarna och stengärdsgårdarna. Mossmarken var lättare att odla, men den var riks på stubbar och nedfallna träd. Då mossjorden som regel är mycket lätt och lös erfordrades att stora mängden grus och sand påfördes och blandades med mossjorden, därom vittnar de grustag som finns eler har funnits på Horsabäck 1:12,1:8 och 1:4. De största grustagen finns på Horsabäck 1:4.

Vid delningen 1869 var endast en ringa del av marken odlad om man jämför med i dag. På den del av 1/12 dels mantal, som sedermera blev Horsabäck 1:4 var inget uppodlat vid denna tidpunkt. Den del av 1/12 mantal, som sedermera blev kvarnfastigheten blev till en stor del odlad åren 1869-1896. Efter laga skiftet uppodlades marken undan för undan. Den sista odlingen som jag minns var 1933-35, och skedde som nödhjälpsarbete. De åren utfördes en hel del skogsdikningar. När odlingen var gjord uppstod arbete med bortforsling av uppgrävd sten och sedan kom arbete med borttagande av större jordfata sten, detta var nödvändigt för brukande av jorden med redskap och maskiner. Bortförande av större stenar har pågått i många år.. De flesta av åkerjordarna har täckdikats på 1930-40- talet, dessa dikningar har senare fått förnyas och underhållsarbetet pågår. Åren 1930-40 kom det en våg av betesmarkstänkande, och det tillkom ett stort antal hektar kultiverade betesmarker.

Skogen:

avverkades/

Första delen av 1930-talet /tallbackarna på Horsabäck 1:7 och planterad direkt med gran, som nu är tid att avverka. På 1940-50- tal har på Horsabäck 1:8, 1:6 och 1:4 mindre områden planterats. Den övriga skogen är i stort sett självförnygrad lövskog.

Diverse:

Totalarealen för Horsabäck är 118,5 hektar. d.v.s. en ökning sedan 1729 med 10,8 hektar. Denna ökning kom till när Kroghult 1:27 / del av /sammanslogs med Horsabäck 1:4. Antalet verkliga jordbruk i Horsabäck är samma antal som på 1700-talets början. Endast ett jordbruk. d.v.s. ägaren har sin inkomst av jordbruket.. Horsabäck 1:6 och 1:9 är hästgårdar(en del av jorden är utarrenderad och den andra delen är för hästarna) . . Horsabäck 1:12 och 1:13 är betesmark. Inneväanare 1830 var 8 personer.

-"-	1950	"	53	"-
-"-	1997	"	32	-"-

